

SvD NYHETER

"Kampanjen var viktig för Alby"

MISSTRO Människor uppmanas ofta att "gå den demokratiska vägen" för att påverka beslut. Men när proteströrelsen "Alby är inte till salu" följde alla regler för att stoppa utförsäljningen av kommunala lägenheter förlorade de mot politikerna. Nu pyr misstron mot systemen.

"Ungdomar här har det ofta lite svårt med identiteten.", säger Emma Dominguez, engagerad i proteströrelsen. FOTO: SEBASTIAN DAVIDSSON
Nästa Föregående

3 september 2013 kl 01:00 , uppdaterad: 3 september 2013 kl 10:05

DEL 2 | VAD ÄR DEMOKRATI? EN SERIE OM UNGA SOM VILL PÅVERKA.

Tre ungdomar och en något äldre socialpedagog i en kvällsstängd skolmatsal september 2012. Den informella träffen skulle visa sig vara starten för "Alby är inte till salu", en rörelse med mål att stoppa utförsäljningen av 1300 lägenheter genom namninsamling och folkomröstning.

Nabila Abdul Fattah, socialpedagogen från den första träffen, återser jag i Tumba den strålande sista majdag i våras då 6 700 underskrifter just har överlämnats till kommunstyrelsens ordförande.

–Det som började med att några ungdomar var lacka på politikerna och bestämde sig för att göra något själva har blivit en helt fantastisk rörelse. Folk i hela Sverige skickar mejl och skriver insändare som stödjer vår sak. Vi har visat att vi i miljonprogrammet är en verklig politisk kraft, säger en

DETTA HAR HÄNT

2012

16 April: Beslut hos Botkyrkabyggen att sälja ut cirka 1000 lägenheter.

12 juni:

Hyresgästföreningen ordnar möte med kommunpolitiker och Botkyrkabyggens ledning. 300 upprörda Albybor kommer.

14 juni:

Kommunfullmäktige ger Botkyrkabyggen i uppgift att sälja cirka 1000 lägenheter ur det kommunala bolagets bestånd. En rad krav ställs på köparen. Informationen går inte ut till de boende, men rykten börjar surra om att lägenheter ska privatiseras.

September:

Botkyrkabyggen informerar om att 1300 lägenheter på Albyberget ska säljas. Många menar att informationen var otillräcklig och att alla inte fick plats på mötena. Kritik riktas också mot att beslutet redan fattats, utan dialog med de boende. "Alby är inte till salu" bildas. Börjar samla de

entusiastisk Nabila.

Några dagar senare presenteras en köpare och ytterligare ett par dygn därefter underkänner en noggrann valnämnd runt 2000 av namnunderskrifterna. Den 26 juni följer flera hundra personer den långdragna debatten i kommunfullmäktige. Nabila är där, iklädd rörelsens rödsvarta färger och med sina två små döttrar i en syskonvagn. Liksom de flesta andra hade hon kommit dit med svart tejp för munnen som symbol för känslan av att inte ha blivit lyssnad på.

När försäljningen röstas igenom vid tio på kvällen har allt skett enligt de formella demokratiska principerna. Ändå är luften full av besvikelse och vrede. På väg mot tunnelbanan frågar jag Nabila varför hon tror att så många engagerat sig.

–För att vi tror på demokratin! Därför. Just nu känns det för jävligt, säger hon och brister ut i ilska tårar.

Kollegan Emma Dominguez, också engagerad i "Alby är inte till salu", berättar att hon och Nabila bland annat blev tillsagda att inte själva ta upp något om rörelsen på sin arbetsplats. Det var även tal om att de inte borde engagera sig i den på sin fritid.

–Till en början var det många klappar på huvudet, säger Nabila. Men när de kände att det började bli allvar ... jag har faktiskt aldrig blivit så motarbetad som nu när jag utnyttjar de mest demokratiska av mina rättigheter.

–Om man inte kan sina rättigheter tystas man ner, säger Emma. Vi ringde facket och förstod att vi visst kunde fortsätta utanför arbetstid. Intressant nog står det i fritidsgårdens plan att vi ska engagera ungdomar i demokratiska processer. Det var exakt vad vi gjorde. Och då fick vi skit.

I höstas talade Fares Hamed, 20, om svårigheterna med att skapa intresse för ett ungdomsråd. I "Alby är inte till salu" har däremot de unga varit de mest drivande.

–Att få till en så stor kampanj och sedan bo granne med personerna som driver den har satt fart på många ungdomar som inte gillar det som sker och vill påverka. De yngre är mest engagerade i aktiviteterna: ska vi stå ute och samla namn så gör de det till hundra procent. Vi som är äldre ser systemet och tänker på helheten.

På väggen bakom oss på torget står någon vecka efter beslutet om försäljning ännu en text sprejad av en okänd person: "Om köparen e så bra, låt demokratin bestämma/Alby". Men vad är demokrati egentligen? Emma Dominguez och Helin Barzani, 19, också engagerad i rörelsen, har – i alla fall efter den här frågan – tappat förtroendet för den representativa formen.

–Man har röstat på ett ideal, men politikerna har verkligen visat att de inte är det de utger sig för att vara, säger Emma med hänvisning till att det var (S) som var drivande i utförsäljningen i Alby.

Samtidigt som de sista underskrifterna samlades in för att få till stånd en

röster som krävs för att väcka ett folkiniciativ på folkomröstning (10 procent av alla röstberättigade = 6700 röster).

Visa mer fakta

direkt demokrati i frågan brann bilar runtom i Stockholms förorter.

–Det är frustrerande att se hur man fördömer det som hände i Husby med hänvisning till att unga måste jobba mer demokratiskt. Och när vi sen följer alla spelregler så lyssnar de ändå inte.

Helin och Emma säger att det har lett till ett tydligare politikerförakt bland unga. Emma menar att kommunens dialogsatsning har förlorat all trovärdighet i och med bemötandet av "Alby är inte till salu".

–Syftet har varit att folk ska engagera sig i frågor som rör närområdet. Var är i så fall politikerna nu? Kom och prata med oss om hur vi har jobbat demokratiskt med lokal förankring och hur vi fick till den största demonstrationen i Botkyrkas historia. Det finns ett glapp mellan demokrati "där uppe" och gräsrotterna "här nere", säger Emma. Ungdomar som engagerar sig i typ ungdomsfullmäktige och ungdomsförbund tappar förankringen.

Samtalet med Emma och Helin i Alby centrum avbryts ideligen av förbipasserande i olika åldrar som ömsom vill visa uppmuntran och respekt, ömsom delaktighet i besvikelsen över att försäljningen av lägenheterna på Albyberget ändå gått igenom. Emma tror att "Alby är inte till salu" ändå haft stor betydelse för Alby, i synnerhet för de unga.

–Ungdomar här har det ofta lite svårt med identiteten. Jag vet det själv – man blir varken insläppt i det svenska eller i ens föräldrars hemland. Den enda identitet våra unga hittar är gangsterfilmer. Med "Alby är inte till salu" skapas ett alternativ. Alby är något positivt och vi kämpar tillsammans.

Kommer det då att leda till att fler unga intresserar sig för att arbeta politiskt på längre sikt? Emma och Helin säger att det finns två vägar att gå för att engagera sig vidare – antingen partipolitiskt eller som rörelse. De är båda med i Megafonen Norra B (som i Botkyrka) som startades i våras.

–Som vanlig ungdom i Alby är det lättare att först gå med i en rörelse typ Megafonen, tror Helin.

För Fares Hamed ledde irritationen över bristen på inflytande däremot till att han valde den andra vägen – att gå med i ett politiskt parti.

–Jag har börjat tänka att politikerna i kommunfullmäktige egentligen jobbar för oss. De är våra röster. Därför behöver vi folk som har fötterna i verkligheten.

Jag frågar Fares om Albybornas engagemang inte riskerar att bytas till frustration i och med att kommunpolitikerna röstat för försäljningen, allt engagemang till trots.

–Det skulle kunna vara så, men det spelar stor roll att de som styr kampanjen har inställningen att vi alltid måste komma tillbaka med nya lösningar.

Emma Dominguez är definitivt en av de personer Fares Hamed avser. När försäljningen röstats igenom skriver hon på rörelsens Facebooksida: "Jag

hoppas att ni inte tror att vi gett upp!!" följt av information om kommande aktiviteter. En överklagan har nu lämnats in till kommunfullmäktige. Parallellt med att den följs upp satsar "Alby är inte till salu" på folkbildning.

–Vi kommer att anordna föreläsningar kring vad som hände med Albyprocessen och varför det blev som det blev. Varför säljer man ut?

Till Almedalen åkte Emma Dominguez som representant för Megafonen Norra B. Hon har redan börjat omsätta erfarenheterna i tankar på att skapa ett mer inkluderande arrangemang.

–Nästa år kanske vi gör en alternativ version av Almedalen på en plats dit fler kan komma. Varför inte "Albydalen"?

KARIN ELFVING frilansjournalist